

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 17 października 2024 r.

K-1.431.1.4.2024.6.KKa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2023 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Krzęcin ul. Tylna 7, 73-231 Krzęcin
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Bogdan Brzustowicz – Wójt Gminy Krzęcin
Okres objęty kontrolą	2023 r.
Kontrolujący	– Katarzyna Karczyńska – starszy inspektor (kierownik zespołu kontrolnego), – Dariusz Zięcik – inspektor wojewódzki, z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	16/24 z dnia 11 marca 2024 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	Art. 18 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2464 ze zm.)
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, rzetelność i celowość
Rodzaj kontroli	Planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	18 – 22 marca 2024 r.

<p>Podstawa prawna</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224). 2) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.). 3) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 2023 r. poz. 120 ze zm.). 4) Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 104). 5) Ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2464 ze zm., Dz.U. z 2024 r. poz. 402) – dalej u.f.r.p.a. 6) Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1343 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 2778) – dalej u.p.t.z. 7) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 582 ze zm.). 8) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej r.sz.k.d.w.p.r.
<p>Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bogdan Brzustowicz – Wójt Gminy Krzęcin. 2. Joanna Witkowska – Skarbnik Gminy Krzęcin. 3. Janusz Suchorski – p.o. kierownika w Zespole Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie¹. 4. Justyna Kimlińska – podinspektor w ZGKiOS. 5. Honorata Konieczka – podinspektor w ZGKiOS.
<p style="text-align: center;">USTALENIA KONTROLI</p> <p><u>Zgodnie z art. 1 oraz art. 6 pkt 1 u.f.r.p.a środki Funduszu służą realizacji zadań własnych organizatorów dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę do ceny usługi za wyjątkiem komunikacji miejskiej.</u></p> <p>1. Udzielenie dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej</p> <p>W 2023 r. dopłata ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: Funduszu), wynosiła nie więcej niż 3,00 zł za wozokilometr (dalej: wkm) przewozu o charakterze użyteczności publicznej².</p> <hr style="width: 20%; margin-left: 0;"/> <p>¹ Dalej: ZGKiOS ² Art. 30a u.f.r.p.a.</p>	

Gmina Krzęcin (dalej: Gmina, Organizator, Jednostka) wzięła udział w ogłoszonym przez Wojewodę Zachodniopomorskiego, I naborze wniosków o objęcie w 2023 r. dopłatą ze środków Funduszu.

Wojewoda Zachodniopomorski wyznaczył termin na złożenie wniosków o objęcie dopłatą ze środków Funduszu, od dnia 17 października do dnia 4 listopada 2022 r. Rozpatrzenie wniosków oraz ogłoszenie wyników naboru zaplanowano od dnia 7 listopada do dnia 21 listopada 2022 r.

1.1. Zawarcie umowy o dopłatę ze środków Funduszu

Gmina z zachowaniem wymaganego terminu, tj. w dniu 4 listopada 2022 r.³ złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosek o objęcie dopłatą ze środków Funduszu w 2023 r.

Dopłacie ze środków Funduszu podlegają linie komunikacyjne niesfunkcjonujące co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. 18 lipca 2019 r. oraz linie, na które umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, zostanie zawarta po jej wejściu w życie⁴.

Kontrolujący zwrócili się do Jednostki z pytaniem, w jaki sposób powstała linia komunikacyjna wskazana we wniosku o objęcie dopłatą. Wójt Gminy wyjaśnił, że „Linia komunikacyjna (...) jest kontynuacją linii komunikacyjnej, która na terenie Gminy Krzęcin funkcjonuje od 01 października 2021 roku. W 2022 roku linia ta została zmodyfikowana w związku z potrzebami mieszkańców poprzez dodanie dodatkowego przystanku w miejscowości Chłopowo-ul. Bukowa”.

Wyjaśnienia w powyższym zakresie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str. 38, 45-58)

W wyniku rozpatrzenia wniosku o objęcie dopłatą, Wojewoda Zachodniopomorski w dniu 9 stycznia 2023 r. zawarł z Gminą Umowę nr 27/IR/FRPA/2023 (dalej: umowa z wojewodą, umowa o dopłatę) na dofinansowanie w 2023 r. ze środków Funduszu zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Zgodnie z treścią umowy z wojewodą maksymalna kwota dopłaty mogła wynieść **65 844,00 zł**, z przeznaczeniem na uruchomienie 1 linii komunikacyjnej o łącznej długości 29,5 km oraz łącznej rocznej pracy eksploatacyjnej wynoszącej **21 948,00 wkm**.

(dowód: akta kontroli str. 72-80)

Dane dotyczące objętej umową o dopłatę linii komunikacyjnej przedstawia tabela.

Linia komunikacyjna	Liczba dni nauki szkolnej w roku	Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm)	Wnioskowana kwota dopłaty (zł)
Nr 1 Krzęcin – Mielęcín – Przybysław - Chłopowo	186	21 948,00	65 844,00

³ Data wpływu do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

⁴ Art. 22 ust. 1 u.f.r.p.a.

1.2. Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Rada Gminy uchwałą nr XXIX/241/2022 z dnia 6 grudnia 2022 r., upoważniła Wójta Gminy do zawarcia umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na zasadach określonych w art. 22 ust. 1 u.f.r.p.a. Przebieg określonej w uchwale sieci komunikacyjnej, zaplanowano na trasie Krzęcin – Mielęcín – Przybysław – Mielęcín – Krzęcin – Chłopowo – Krzęcin.
(dowód: akta kontroli str. 59)

Wyboru Operatora dokonano poprzez bezpośrednie zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego. W dniu 2 stycznia 2023 r. Jednostka zawarła z przewoźnikiem działającym pod nazwą Usługi Przewozowe XXXXX XXXXX (dalej: Operator), umowę nr 1/2023 o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej, wykonywanych na terenie Gminy Krzęcin na linii komunikacyjnej Krzęcin – Mielęcín – Przybysław – Chłopowo.

Realizację usług przewidziano w terminie od dnia 2 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., a więc obejmował on okres realizacji zadania określony w umowie z wojewodą.

W wyniku analizy zapisów umowy zawartej z Operatorem stwierdzono, że spełniają one wymogi określone w art. 25 u.p.t.z.

(dowód: akta kontroli str. 81-103)

2. Przekazywanie dopłaty i realizacja zadania

Kontrolujący szczegółową weryfikacją objęli całość dokumentacji dotyczącej funkcjonowania linii komunikacyjnej objętej wnioskami o dopłatę oraz rozliczenia dopłaty udzielonej w 2023 r.

Ustalono, że dane zawarte we wnioskach o dopłatę, sprawozdaniach kwartalnych, sprawozdaniu rocznym oraz w zweryfikowanej dokumentacji źródłowej w zakresie pracy eksploatacyjnej i deficytów linii komunikacyjnej, dot. linii komunikacyjnej określonej w umowie z wojewodą.

2.1. Wnioski o dopłatę

Organizator zgodnie z § 3 ust. 1 umowy o dopłatę złożył Wojewodzie Zachodniopomorskiemu następujące wnioski o dopłatę ze środków Funduszu:

- za I kwartał w dniu 31 marca 2023 r. (korekta wniosku w dniu 6 kwietnia 2023 r.),
- za II kwartał w dniu 30 czerwca 2023 r.,
- za III kwartał w dniu 29 września 2023 r.,
- za IV kwartał w dniu 30 listopada 2023 r.

Wnioski złożone zostały w terminach ustalonych w umowie z wojewodą, a korekta wniosku za I kwartał w terminie ustalonym przez pracownika Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie (dalej: IR).

(dowód: akta kontroli str. 104-118)

Na pytanie kontrolujących w oparciu o jakie dane (dokumenty) określono wielkość pracy eksploatacyjnej, deficyt, wysokość wkładu własnego oraz wnioskowaną kwotę dopłaty na linię komunikacyjną, które następnie wykazano w załącznikach do wniosków o dopłatę złożonych w 2023 r., Wójt Gminy wyjaśnił, że powyższe wartości określono „(...) na podstawie kwartalnych sprawozdań przekazywanych przez Operatora. Ponadto, wysokość wkładu własnego została również określona na podstawie umowy nr 1/2023 o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej zawartej pomiędzy Gminą Krzęcin a Panią (...)”.

Wyjaśnienia w powyższym zakresie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str. 38-39)

Ustalono, że dane zawarte we wnioskach o dopłatę za poszczególne okresy rozliczeniowe, wynikają z załączonych do nich kalkulacji pracy eksploatacyjnej, deficytu i wnioskowanej kwoty dopłaty.

(dowód: akta kontroli str. 104-118)

Na podstawie złożonych wniosków Gmina w 2023 r. otrzymała dopłatę w łącznej wysokości **65 844,00 zł**, która była taka sama jak określona we wniosku o objęcie dopłatą i w umowie z wojewodą oraz nie przekraczała maksymalnej kwoty wynikającej z wykazywanej pracy eksploatacyjnej lub kwoty deficytu.

Dane zawarte we wnioskach o dopłatę złożonych przez Gminę w 2023 r., przedstawiono zbiorczo w tabeli.

Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm)	Łączna kwota deficytu linii komunikacyjnej (zł)	Wnioskowana kwota dopłaty (zł)	Przekazana kwota dopłaty (zł)
21 948,00	73 525,80	65 844,00	65 844,00

(dowód: akta kontroli str. 164)

2.2. Praca eksploatacyjna

Rzeczywistą wielkość pracy eksploatacyjnej w 2023 r. kontrolujący ustalili na podstawie rozkładu jazdy dla linii komunikacyjnej, sporządzonego przez Organizatora zestawienia ilości dni, w których realizowane były przewozy autobusowe w 2023 r. oraz sporządzonych przez Operatora za poszczególne okresy rozliczeniowe, dokumentów pn. *Obliczenie deficytu*. Dane w tym zakresie przedstawia tabela.

Okres rozliczeniowy	Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm)
I kwartał	6 372,00
II kwartał	6 136,00
III kwartał	2 360,00
IV kwartał	6 962,00
Razem	21 830,00

W wyniku kontroli stwierdzono, że nie została przekroczona maksymalna łączna wielkość pracy eksploatacyjnej dla linii komunikacyjnej, określona w załączniku nr 1 do umowy z wojewodą.

Ustalono, że w 2023 r. łączna wielkość pracy eksploatacyjnej wyniosła 21 830,00 wkm.

(dowód: akta kontroli str. 88, 120-126, 161)

W wyniku kontroli stwierdzono, że wielkość pracy eksploatacyjnej w II kwartale, ustalona przez kontrolujących i wykazana w fakturach dokumentujących poniesienie przez Organizatora wkładu własnego, różni się od wielkości pracy eksploatacyjnej wyliczonej przez Organizatora i wynikającej z faktury dotyczącej kwoty dopłaty za II kwartał. Dane przedstawia tabela.

Wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm) w II kwartale:				Różnica (wkm): kol. 3(4)-1(2)
wg ustaleń kontroli	wykazana w fakturach dot. wkładu własnego Organizatora za II kwartał	wg wyliczeń Organizatora	wynikająca z faktury dot. kwoty dopłaty za II kwartał	
1	2	3	4	5
6 136	6 136 ⁵	6254	6254 ⁶	118

Konsekwencją opisanych rozbieżności jest błędnie sporządzone sprawozdanie za II kwartał, sprawozdanie roczne oraz załączniki 3a do przedmiotowych sprawozdań, w zakresie wielkości pracy eksploatacyjnej i kwoty deficytu.

Powyższe zostało szczegółowo opisane w części Ad 4. Sprawozdawczość: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 161, 233-238, 249-250)

2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej

Deficyt linii komunikacyjnej stanowił różnicę między kosztami a przychodami Operatora. Koszty obliczano jako iloczyn liczby wkm oraz stawki netto w wysokości 4,21 zł, natomiast przychody stanowiły sumę przychodów netto ze sprzedaży biletów oraz przychodów netto z dopłaty do sprzedanych biletów ulgowych.

Odnosząc się do stawki netto w wysokości 4,21 zł za 1 wkm, Wójt Gminy wyjaśnił, że „ustalony koszt 1 wozokilometra przedstawiany w dokumentach przesyłanych przez Operatora oraz ujęty w sprawozdaniach rozliczających dopłatę został ustalony na podstawie rozmów z Operatorem. Jego kwota wynika z kosztów pracowniczych oraz kosztów eksploatacji pojazdu. Gmina Krzęcin stosowała taką stawkę wozokilometra, gdyż w 2023 roku była ona wystarczająca na pokrycie w/w kosztów”.

Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienia, jak również informację Wójta Gminy, że „(...) w 2023 roku nie były wypłacane żadne odszkodowania i zadośćuczynienia, dlatego też nie miało to wpływu na kwotę deficytu”.

(dowód: akta kontroli str. 39, 41, 123-126)

⁵ Praca eksploatacyjna w wysokości 6 136 wkm obejmuje wielkość pracy eksploatacyjnej wykazaną na fakturze nr FS 11/04/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. (1 888 wkm), fakturze nr FS 12/05/2023 z dnia 31 maja 2023 r. (2 360 wkm) i fakturze nr FS 18/06/2023 z dnia 30 czerwca 2023 r. (1 888 wkm).

⁶ Ustalenie wielkości pracy eksploatacyjnej według danych wynikających z faktury nr FS 8/07/2023 z dnia 25 lipca 2023 r.: 18 762 zł (kwota dopłaty za II kwartał do zapłaty) / 3 zł (maksymalna kwota dopłaty za 1 wkm) = 6 254 wkm.

Kontrolujący stwierdzili, że skutkiem nieprawidłowo ustalonej przez Organizatora wielkości pracy eksploatacyjnej za II kwartał, było nieprawidłowe ustalenie i wykazanie kwoty deficytu w załącznikach 3a do sprawozdania za II kwartał oraz do sprawozdania rocznego, przy czym nie miało to wpływu na rozliczenie dopłaty.

Powyższe zostało opisane w części Ad 4. Sprawozdawczość: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Ustalono, że deficyt linii komunikacyjnej jest wyższy od kwot przekazanych Operatorowi, przy jednoczesnym zachowaniu wkładu własnego Organizatora w wysokości 10% deficytu linii komunikacyjnej w poszczególnych okresach rozliczeniowych.

(dowód: akta kontroli str. 161, 271)

Stwierdzono, że rozliczenia z Organizatorem dokonywane były poprzez faktury wystawiane przez Operatora, a nie poprzez noty obciążeniowe, jak wymagają tego wytyczne Ministerstwa Infrastruktury z dnia 11 września 2019 r. (znak: DBI-3.070.25.2019). **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

Pracownik Gminy wyznaczony do nadzoru nad realizacją zadania objętego dofinansowaniem ze środków Funduszu poinformował, że „(...) Gmina Krzęcin nie wypłaca dodatkowo rozsądnego zysku dla Operatora (...). Rozliczenia z Organizatorem odbywały się na podstawie faktur oraz zestawień przesyłanych przez Operatora. Wskazana w obliczeniach kwota rozsądnego zysku była umieszczana jedynie w ramach informacyjnych, natomiast nie była uwzględniana we wskazanych kosztach”.

Na podstawie przedstawionej przez Jednostkę dokumentacji kontrolujący nie stwierdzili, by Organizator wypłacał rozsądny zysk Operatorowi.

(dowód: akta kontroli str. 119, 123-126)

W tym miejscu należy nadmienić, że zgodnie z § 1 ust. 3 umowy z wojewodą, Organizator z dopłaty pokrywa koszty funkcjonowania linii komunikacyjnej wynikające z umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, w **części dotyczącej deficytu linii komunikacyjnej**. Deficyt linii komunikacyjnej w myśl art. 2 pkt 2 u.f.r.p.a stanowi ujemny wynik finansowy netto wyliczony dla tej linii **niewzględniający rozsądnego zysku**, o których mowa w rozporządzeniu (WE) 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego. Zatem ewentualne finansowanie przez Organizatora rozsądnego zysku nie może być rozliczane w ramach zadania.

Dane w zakresie ustalonego przez kontrolujących rzeczywistego deficytu linii komunikacyjnej w poszczególnych okresach rozliczeniowych, przedstawia tabela.

Okres rozliczeniowy	Rzeczywisty deficyt linii komunikacyjnej (zł)
I kwartał	21 807,54
II kwartał	21 316,40
III kwartał	8 165,21
IV kwartał	23 333,95
Razem	74 623,10

Rzeczywisty deficyt linii komunikacyjnej objętej dopłatą w 2023 r. wynosi łącznie 74 623,10 zł.

(dowód: akta kontroli str. 120-161)

2.4. Nadzór organizatora nad realizacją zadania

Wójt Gminy poinformował, że w kontrolowanym okresie nadzór nad realizacją zadania związanego ze świadczeniem usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej sprawował „(...) *pracownik Zespołu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska z siedzibą w Krzęcinie (...)*”.

Pracownik ZGKiOS poinformował, że „*w 2023 r. nadzór sprawowany nad operatorem linii komunikacyjnej (...) odbywał się w formie rozmów telefonicznych. Podczas takich kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości i nie sporządzono żadnych protokołów oraz innych dokumentów w tej sprawie (...)*”.

(dowód: akta kontroli str. 39, 163)

W odniesieniu do sygnałów i skarg od mieszkańców o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu linii, Wójt Gminy wyjaśnił, że „*Gmina Krzęcin mając na celu dbałość o jakość, prawidłowość i bezpieczeństwo wykonywanych przejazdów była w stałym kontakcie z Operatorem. W 2023 roku Operator nie stwierdził żadnych uchybień i nieprawidłowości, ponadto nie wpłynęły do tutejszego urzędu żadne uwagi i zastrzeżenia od mieszkańców korzystających z transportu zbiorowego*”.

(dowód: akta kontroli str. 39)

Na pytanie kontrolujących, czy i w jaki sposób weryfikowane były dane wykazane przez Operatora w dokumentach pn. *Obliczenie deficytu*, sporządzonych za poszczególne kwartały 2023 r., Wójt Gminy wyjaśnił, że weryfikacja była wykonywana i polegała na „*(...) sprawdzeniu pracy eksploatacyjnej wskazanej przez Operatora oraz danymi wskazanymi w złożonym przez Gminę Krzęcin wniosku o dopłatę i na podstawie wystawionych faktur. Natomiast koszty i przychody Operatora weryfikowano na podstawie miesięcznych zbiorczych zestawień sprzedaży oraz zestawień dopłat do biletów ulgowych, które Operator przysyłał do biura ZGKiOS*”.

Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia w zakresie dotyczącym nadzoru Organizatora nad realizacją zadania.

(dowód: akta kontroli str. 39)

3. Dokumentacja finansowo-księgową zadania

Zgodnie z § 7 ust. 1 umowy z wojewodą, Gmina została zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych dopłat oraz wydatków objętych dopłatą.

Otrzymana dopłata została ujęta w ewidencji księgowej na koncie 901 w wysokości **65 844,00 zł**, co jest zgodne z kartoteką obrotów przekazanych środków z Wydziału Finansów i Budżetu ZUW⁷. Kontrola wykazała, że Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dopłat, zgodnie z § 7 ust. 1 umowy z wojewodą.

⁷ Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie.

W wyniku kontroli stwierdzono również, że Gmina nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków objętych dopłatą w 2023 r. Z przedłożonych dokumentów wynika, że w 2023 r. Jednostka wyksięgowała kwotę 570,00 zł dotyczącą zadania na rozdział 90095. W związku z tym przedłożona ewidencja księgowa nie odzwierciedla poniesionych przez Jednostkę wydatków związanych z realizowanym w 2023 r. zadaniem. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 36, 41-42, 164-226, 269-270)

Zgodnie § 7 ust. 2 umowy o dopłatę Organizator zobowiązuje się do opisywania dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją przedmiotu umowy, dotyczącej zarówno dopłaty, jak i środków finansowych własnych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości. Gmina udział własny oraz wydatki ze środków z dopłaty rozliczała na osobnym dokumencie księgowym. Na poszczególnych fakturach⁸ dokonano zapisu o wysokości poniesionych wydatków. Na ich podstawie ustalono, że wydatki w ramach dopłaty wniosły **65 844,00 zł**, a środków własnych Gminy **8 251,72 zł**.

W trakcie kontroli ustalono, że:

- dokumenty finansowo-księgowe, spełniają wymogi wskazane ustawą o rachunkowości, tj. zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zostały zatwierdzone do wypłaty (art. 21 ustawy o rachunkowości),
- Gmina ostatnich wydatków dokonała w dniu 5 stycznia 2024 r. na podstawie faktury wystawionej 28 grudnia 2023 r. za przewóz osób w grudniu 2023 r.

Dodatkowo stwierdzono, że płatności za dwie faktury, tj. fakturę FS 8/07/2023 i fakturę FS 12/10/2023, zostały dokonane przez Gminę odpowiednio 1 i 9 dni po terminie określonym w § 7 ust. 6 umowy zawartej z Operatorem, zgodnie z którym „Wynagrodzenie w części, o której mowa w ust. 5, zostanie wypłacone Operatorowi w terminie 5 dni roboczych po dniu, w którym środki te wpłyną na konto Organizatora”, a jednocześnie z zachowaniem terminu o którym mowa w § 7 ust. 10 powyższej umowy, zgodnie z którym „Zapłata wynagrodzenia za usługi nastąpi w terminie 14 dni od dnia dostarczenia przez Operatora, do siedziby Organizatora, prawidłowo wystawionej faktury. (...)”.

Wzajemnie wykluczające się zapisy umowy z Operatorem, powodują problemy z jednoznacznym ustaleniem obowiązującego (prawidłowego) terminu płatności. W związku z powyższym, Gmina zawierając kolejną umowę z Operatorem, powinna zwrócić szczególną uwagę na jej zapisy związane z terminem płatności za zobowiązania.

(dowód: akta kontroli str. 35-36, 41, 63, 227-268, 271)

4. Sprawozdawczość

Sprawozdania merytoryczne

W trakcie kontroli dokonano analizy złożonych przez Gminę sprawozdań kwartalnych i rocznego sprawozdania rozliczającego dopłatę za 2023 r. pod względem terminowości ich złożenia oraz prawidłowości wykazanych w nich danych.

⁸ Udział własny i dopłatę Gmina rozliczała na podstawie faktur opodatkowanych i nieopodatkowanych.

Stwierdzono, że Gmina terminowo składała sprawozdania rozliczające dopłatę⁹, a ujęte w nich dane w zakresie łącznej kwoty otrzymanej dopłaty znajdują potwierdzenie w ewidencji księgowej zadania.

Dodatkowo kontrolujący ustalili, że:

- wielkość pracy eksploatacyjnej wykazana w sprawozdaniu za II kwartał i w sprawozdaniu rocznym, nie jest zgodna z dokumentacją źródłową oraz z ustaleniami kontrolujących, co miało wpływ na nieprawidłową kwotę deficytu wykazaną w załącznikach 3a do przedmiotowych sprawozdań,
- wkład własny Organizatora wykazany w załącznikach 3a do sprawozdania za II kwartał i do sprawozdania rocznego nie pokrywa się z dokumentacją przedłożoną kontrolującym.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 35, 40, 271-296)

Sprawozdania Rb-27S i Rb-28S

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2023 r. Gmina wykazała otrzymaną kwotę dopłaty z Funduszu w rozdziale 60004, § 2170 w łącznej wysokości 65 844,00 zł, co jest zgodne z danymi widniejącymi w ewidencji księgowej Organizatora.

(dowód: akta kontroli str. 181, 397-308)

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2023 r. w rozdziale 60004 § 4300 Gmina wykazała wykonanie wydatków w łącznej kwocie 73 525,72 zł. Powyższa kwota jest zgodna z przedłożoną dokumentacją księgową zadania, ale nie odzwierciedla rzeczywistych wydatków poniesionych na realizowane w 2023 r. zadanie, co zostało opisane w pkt Ad 3. Dokumentacja finansowo-księgowa zadania (Niewyodrębnienie ewidencji księgowej wydatków objętych dopłatą).

(dowód: akta kontroli str. 212-220, 269, 271, 309-315)

5. Rozliczenie zadania

W wyniku analizy stwierdzono, że Jednostka zachowała minimalny wkład własny wynikający z umowy o dopłatę, tj. sfinansowała ze środków własnych Organizatora część ceny usługi, w wysokości nie mniejszej niż 10%.

(dowód: akta kontroli str. 161)

Kontrolujący, na podstawie otrzymanej dokumentacji, dokonali szczegółowej weryfikacji prawidłowości i wysokości wykorzystanych środków z dopłaty na linii komunikacyjnej objętej umową z wojewodą. Ustalenia przedstawiono w tabeli.

⁹ § 5 ust. 1 umowy z wojewodą.

Linia komunikacyjna	Kwota dopłaty [zł]						Łączna kwota dopłaty do zwrotu [zł]
	Otrzymana	Należna	Różnica (3 - 2)	Wykorzystana	Niewykorzystana (2 - 5)	Pobrana w nadmiernej wysokości	
1	2	3	4	5	6	7	8
Nr 1	65 844,00	65 490,00*	-354,00	65 844,00	0,00	354,00	354,00
RAZEM	65 844,00	65 490,00	-354,00	65 844,00	0,00	354,00	354,00

*Kwota należna dopłaty wynika z pracy przewozowej, a nie z kwoty deficytu.

Gmina na realizację zadania w 2023 r. otrzymała dopłatę w łącznej wysokości 65 844,00 zł. Na podstawie analizy dokumentów finansowo-księgowych, a także stwierdzonych i opisanych nieprawidłowości w zakresie pracy eksploatacyjnej, kontrolujący ustalili łączną wysokość dopłaty do zwrotu w kwocie **354,00 zł. Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Kontrolujący na podstawie udzielonych wyjaśnień, ewidencji księgowej oraz dokumentacji źródłowej przekazanej przez Jednostkę ustalili wykorzystanie środków dopłaty i środków własnych na realizację zadania. Szczegóły w tabeli.

Linia komunikacyjna	Kwota dopłaty	Kwota środków własnych	Ogółem
Nr 1	65 490,00 zł	8 251,72 zł	73 741,72 zł
RAZEM	65 490,00 zł	8 251,72 zł	73 741,72 zł

W wyniku kontroli ustalono kwotę dopłaty w wysokości 65 490,00 zł oraz środków własnych w kwocie 8 251,72 zł, razem 73 741,72 zł. Kwota ogółem jest niższa od kwoty deficytu linii komunikacyjnej z uwagi na wypłatę niższego wynagrodzenia Operatorowi, co, jednakże nie miało wpływu na rozliczenie zadania.

(dowód: akta kontroli str. 161, 212-220, 271, 316-317)

W związku z zapisem § 4 ust. 1 umowy z wojewodą, kontrolujący zwrócili się do Gminy z pytaniem, czy przy realizacji umowy uzyskała dochody, których nie można było przewidzieć, w szczególności z kar umownych i odsetek od środków Funduszu zgromadzonych na rachunku Organizatora. Na podstawie dokumentacji przedstawionej do kontroli oraz wyjaśnień kontrolujący ustalili, że:

- w związku z realizacją zadania nie wystąpiły kary umowne i odszkodowania,
- konto bankowe, na które wpływały środki dopłaty nie jest oprocentowane,
- w 2023 r. Jednostka pozyskała odsetki (lokata overnight) od posiadanych na rachunku środków dopłaty, których nie wykorzystwała i nie zwróciła w terminie na konto wojewody. Gmina w wyniku kontroli, tj. w dniu 10 września 2024 r. dokonała zwrotu niewykorzystanych odsetek w kwocie 0,23 zł. **Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

(dowód: akta kontroli str. 35, 39, 191-201, 206-211, 271, 318-327)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

Ad 3. Dokumentacja finansowo-księgowo zadania

Niewyodrębnienie ewidencji księgowej wydatków objętych dopłatą

Kontrola wykazała, że wydatki poniesione z tytułu realizacji umowy nr 27/IR/FRPA/2023, Gmina Krzęcin ewidencjonowała na koncie 130-02, które jak wynika z przedłożonej dokumentacji, nie odzwierciedla łącznej kwoty tych wydatków.

Kontrolujący ustalili, że część kwoty (570,00 zł) z dotyczącej zadania faktury nr 9/12/2023, Jednostka dokumentem PK/204/2023 przeksięgowała z rozdziału 60004 na rozdział 90095.

Zgodnie z § 7 ust. 1 umowy z wojewodą „Organizator, któremu została udzielona dopłata zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej (...) wydatków objętych dopłatą, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, z późn. zm.) w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.” oraz art. 15 u.f.r.p.a. „Organizator, któremu została udzielona dopłata jest obowiązany do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej (...) wydatków objętych dopłatą.”

Jak wynika z przedstawionej kontrolującym dokumentacji, Gmina nie prowadziła ewidencji księgowej wydatków objętych dopłatą w 2023 r. zgodnie z zapisem umowy z wojewodą oraz art. 15 u.f.r.p.a. W związku z tym kontrolujący zwrócili się do Jednostki z pytaniem, o przyczynę niewyodrębnienia ewidencji wydatków objętych dopłatą w 2023 r.

W wyjaśnieniu Wójt Gminy wskazał (...) Saldo konta na kwotę 73 525,72 zł nie odzwierciedla łącznej kwoty wydatków poniesionych z tytułu realizacji umowy nr 27/IR/FRPA/2023 tj. 74 095,72 zł, ponieważ po zaksięgowaniu ostatniej faktury, która została dostarczona do ZGKiOŚ w dniu 28.12.2023 r. plan finansowy na realizację zadania był niewystarczający. W związku z tym, iż były to ostatnie dni robocze roku budżetowego podjęto decyzję o wysięgowaniu kwoty 570,00 zł stanowiącej wkład własny Gminy. Kwota 570,00 zł (wkład własny Gminy) została zaksięgowana w rozdziale 90095 (Gospodarka komunalna - Pozostała działalność). Niniejsze księgowanie podyktowane było wyeliminowaniem przekroczenia wykonania planu finansowego w rozdziale 60004. W związku z tym, iż był to ostatni dzień roboczy roku budżetowego nie było możliwości dokonania zmiany planu finansowego w drodze Uchwały Rady Gminy ani możliwości przesunięcia środków w drodze Zarządzenia.

W 2023 roku nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków związanych z realizacją zadania poprzez niedopatrzenie pracowników, którym powierzono nadzór nad realizacją w/w zadania.

W celu usunięcia nieprawidłowości Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie od dnia 01.04.2024 r. zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków związanych z realizacją zadania w zakresie przewozów autobusowych w celu zwiększenia przejrzystości poszczególnych operacji księgowych związanych z tym zadaniem”.

Odnosząc się do udzielonego wyjaśnienia należy podkreślić, że umowa o dopłatę została zawarta na dofinansowanie przewozów autobusowych realizowanych w 2023 r., z tego względu wszelkie zapisy

umowy, także te dotyczące prowadzenia ewidencji księgowej dotyczą wydatków jakie Jednostka poniosła w tym okresie, tj. na zadanie realizowane w 2023 r. W związku z tym, że część wydatków została przeksięgowana na inny rozdział nie związany z realizowanym zadaniem¹⁰, nie można przedłożonej ewidencji księgowej wydatków traktować jako zgodnej z zapisami umowy z wojewodą. Dodatkowo należy zauważyć, że wyksięgowana na rozdział 90095 kwota w wysokości 570,00 zł zgodnie z przedłożoną dokumentacją dotyczyła faktury nr 9/12/2023 wystawionej przez Operatora nie na udział własny Organizatora jak wskazano w wyjaśnieniu, ale na należną kwotę dopłaty za IV kwartał 2023 r., którą zgodnie ze złożonym wnioskiem o dopłatę przekazał Jednostce wojewoda. Należy zwrócić uwagę, że wyodrębniona ewidencja księgowa zadania to nie tylko wyodrębnione konto księgowe, ale także zaewidencjonowane na nim wydatki i koszty rozliczone w ramach zadania w danym okresie.

(dowód: akta kontroli str. 36, 41-42, 212-226, 253-254, 271, 310, 313, 316-317)

Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej w zakresie wydatków objętych dopłatą ma na celu przede wszystkim umożliwienie identyfikacji poszczególnych operacji księgowych. Brak jej wyodrębnienia spowodowało trudności z ustaleniem przez kontrolujących faktycznej wysokości poniesionych wydatków, zarówno tych ze środków własnych, jak i z dopłaty.

Skutkuje to nieprzejrzystą ewidencją księgową zadania oraz brakiem możliwości szybkiego pozyskania informacji o wydatkach objętych dopłatą, a także niezachowaniem przez Gminę zapisów u.f.r.p.a. oraz umowy o dopłatę.

Dodatkowo powyższa nieprawidłowość spowodowała również wykazanie przez Jednostkę w sprawozdaniu Rb-28s danych nieodzwierciedlających faktycznie poniesionych wydatków w ramach danego rozdziału.

Osobami odpowiedzialnymi za wskazaną nieprawidłowość są główny księgowy ZGKiOŚ, osoby nadzorujące jego pracę oraz kierownik jednostki kontrolowanej.

Ad 4. Sprawozdawczość

Kontrolujący ustalili, że:

- 1) wielkość pracy eksploatacyjnej wykazana w sprawozdaniu za II kwartał i w sprawozdaniu rocznym, nie jest zgodna z dokumentacją źródłową oraz z ustaleniami kontrolujących, co miało wpływ na nieprawidłową kwotę deficytu wykazaną w załącznikach 3a do przedmiotowych sprawozdań,
- 2) wkład własny Organizatora wykazany w załącznikach 3a do sprawozdania za II kwartał i do sprawozdania rocznego nie pokrywa się z dokumentacją przedłożoną kontrolującym.

¹⁰ Ze sprawozdania Rb-28b wynika, że na rozdziale 90095 § 4300 poniesiono w 2023 r. wydatki w łącznej kwocie 105 702,13 zł.

Ad 1) Nieprawidłowe dane w zakresie pracy eksploatacyjnej na linii komunikacyjnej w sprawozdaniu za II kwartał i w sprawozdaniu rocznym

W wyniku kontroli stwierdzono, że dane w zakresie wielkości pracy eksploatacyjnej na linii komunikacyjnej ustalone i wykazane przez Gminę w sprawozdaniu za II kwartał oraz w sprawozdaniu rocznym są niezgodnie z dokumentacją źródłową¹¹ i ustaleniami dokonanyymi przez kontrolujących. Szczegóły rozbieżności przedstawiono w tabeli.

Okres rozliczeniowy	Wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm wg dokumentów źródłowych i ustaleń kontrolujących	Wielkość pracy eksploatacyjnej w wkm wg sprawozdania i wyliczeń Gminy	Różnica (rzeczywista – wyliczona i wykazana w sprawozdaniu przez Gminę) w wkm
a	b	c	d=b-c
II kwartał	6 136	6 254	- 118
2023 r.	21 830	21 948	- 118

(dowód: akta kontroli str. 88, 122, 161, 181, 233-238, 277-280, 295-296)

Odpowiedzialny za realizację zadania pracownik ZGKiOŚ wyjaśnił, że „(...) linia komunikacyjna na trasie: Krzęcin-Miełęczin-Przybysław-Chłopowo wykonywała gminne przewozy o charakterze użyteczności publicznej pięć razy w tygodniu, od poniedziałku do piątku oprócz dni ustawowo wolnych od nauki w szkołach. (...) wskazano, że w 2023 roku kursy na w/w linii komunikacyjnej będą realizowane przez 186 dni. Jednakże, omyłkowo wliczono w ten zakres dzień 2 maja, który był dodatkowo dniem wolnym od nauki w szkole, a w momencie składania wniosku nie posiadałam takiej informacji (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 121)

Odnosząc się do opisanej nieprawidłowości Wójt Gminy wyjaśnił, że „wielkość pracy eksploatacyjnej wskazanej wg sprawozdania jest większa o 118 km w porównaniu do danych wskazanych przez Operatora. Różnica ta wynika z faktu, iż Gmina Krzęcin w sprawozdaniu za II kwartał 2023 roku ujęła 53 dni funkcjonowania linii, gdyż omyłkowo wliczono w ten zakres dzień 2 maja, który był dodatkowo dniem wolnym od nauki. Zgodnie z §2 ust. 2 Uchwały Nr XXIX/241/2022 Rady Gminy Krzęcin z dnia 06 grudnia 2022 r. w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Krzęcin, uruchomiona w 2023 roku linia komunikacyjna na trasie: Krzęcin-Miełęczin-Przybysław-Chłopowo, Gmina wykonywała gminne przewozy o charakterze użyteczności publicznej pięć razy w tygodniu, od poniedziałku do piątku oprócz dni ustawowo wolnych od nauki w szkołach. W związku z powyższym, w dniu 2 maja nie były realizowane przewozy o charakterze użyteczności publicznej, a faktyczna ilość dni, w których funkcjonowały kursy na linii komunikacyjnej Krzęcin-Miełęczin-Przybysław-Chłopowo w II kwartale 2023 roku wyniosła 52 dni”.

(dowód: akta kontroli str. 40)

¹¹ Sporządzone przez Organizatora zestawienia liczby dni, w których realizowane były przewozy autobusowe w 2023 r. oraz wystawione przez Operatora faktury za II kwartał na wkład własny.

Analiza wykazała, że zawyżenie przez Jednostkę o 118 wkm pracy eksploatacyjnej na linii komunikacyjnej miało bezpośredni wpływ na kwotę wnioskowanej i otrzymanej dopłaty. Szczegóły obliczeń zawarto w części **Ad 5. Rozliczenie zadania.**

Nieskorygowanie nieprawidłowego wyliczenia wielkości pracy eksploatacyjnej w korekcie sprawozdania za II kwartał spowodowało również niewłaściwe sporządzenie sprawozdania rocznego, a co się z tym wiąże skutkowało posiadaniem przez wojewodę nieprawidłowych danych w zakresie rzeczywistej pracy eksploatacyjnej wykonanej na linii w danym okresie.

Opisana nieprawidłowość skutkowała dodatkowo wyliczeniem i wykazaniem przez Gminę w załącznikach 3a do sprawozdania za II kwartał i sprawozdania rocznego, niewłaściwych danych w zakresie deficytu. Szczegóły przedstawiono w tabeli.

Deficyt (zł) linii komunikacyjnej wg załącznika do:		Deficyt (zł) rzeczywisty linii komunikacyjnej w:		Różnica (zł) deficyt rzeczywisty-deficyt wg załączników do sprawozdań w ujęciu:	
sprawozdania za II kwartał	sprawozdania rocznego	II kwartale	w 2023 r.	kwartalnym kol. 3-1	rocznym kol. 4-2
1	2	3	4	5	6
21 813,18	75 119,88	21 316,40	74 623,10	-496,78	-496,78

Odpowiedzialność za powstałą nieprawidłowość ponosi pracownik realizujący zadanie oraz osoby go nadzorujące.

Ad 2) Nieprawidłowa kwota wkładu własnego na linii komunikacyjnej w załączniku 3a do sprawozdania za II kwartał 2023 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w załączniku 3a do sprawozdania za II kwartał 2022 r. w kolumnie *Wkład własny* Jednostka wykazała kwotę niezgodną z przedłożoną dokumentacją źródłową. W załączniku wykazano kwotę wyższą niż to wynika z przedstawionych dokumentów finansowo-księgowych (kwota netto wykazana na fakturach¹²) stanowiących wkład własny do zadania (w załączniku: 2 188,90 zł, w dokumentacji finansowej: 2 147,60 zł). Gmina poproszona o podanie przyczyn różnicy poinformowała „*Zaistniałe różnice między danymi przekazanymi przez Operatora, a danymi zawartymi z sprawozdaniu wynikają z faktu, iż dane wskazane w sprawozdaniu za II kwartał 2023 zawierają błędne wartości. (...) W sprawozdaniu za II kwartał 2023 roku wskazany udział własny organizatora jest nieprawidłowy. Kwota udziału własnego powinna wynosić 2147,60 zł netto*”.

(dowód: akta kontroli str. 35, 40, 161, 271, 277-280, 316-317)

Opisana nieprawidłowość spowodowała niepoprawne sporządzenie przez Jednostkę załącznika 3a do sprawozdania za II kwartał 2023 r. oraz sprawozdania rocznego za 2023 r., które nie pokrywało się z wystawionymi przez Operatora fakturami, kalkulacjami oraz ewidencją księgową w zakresie wkładu własnego. Skutkiem jest posiadanie przez wojewodę nieprawidłowych danych w zakresie faktycznego wkładu własnego sfinansowanego przez Organizatora.

¹² Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy „*Wkład własny Gminy który został wskazany w sprawozdaniach kwartalnych i w załącznikach do sprawozdania rocznego został wskazany w kwotach netto, ponieważ w §7 ust. 3 umowy nr 1/2023 o świadczenie usług w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej wynagrodzenie, które przysługuje Operatorowi zostało określone jako iloczyn wozokilometrów w danym okresie i stawki w kwocie 0,35 złotych netto za każdy wozokilometr. Dlatego wskazane kwoty były kwotami netto a nie brutto*”.

Odpowiedzialność za powstałą nieprawidłowość ponoszą osoby bezpośrednio realizujące zadanie oraz osoby je nadzorujące.

Ad 5. Rozliczenie zadania

Pobranie dopłaty w nadmiernej wysokości w kwocie 354,00 zł

Kontrolujący na podstawie otrzymanej od Jednostki dokumentacji (dokumentów finansowo-księgowych, Tabeli nr 1: Zestawienie dotyczące pokrycia faktycznego deficytu w związku z realizacją zadania na podstawie umowy nr 27/IR/FRPA/2023, faktur, sprawozdań wraz z załącznikami), a także stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie pracy eksploatacyjnej, dokonali szczegółowej weryfikacji prawidłowości i wysokości wykorzystanych środków z dopłaty na linii komunikacyjnej. W jej wyniku stwierdzono na linii w II kwartale 2023 r. rozbieżności pomiędzy wysokością otrzymanych i wykorzystanych środków z dopłaty, a tych należnych wyliczonych przez kontrolujących. Ustalenia przedstawiono poniżej.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Łączna wielkość pracy na linii w wozokilometrach	Kwota dopłaty		
			Należna ustalona przez kontrolujących (zł)	Otrzymana i wykorzystana na podstawie Tabeli nr 1 oraz faktur (zł)	Pobrana w nadmiernej wysokości (zł)
1	2	3	4	5	6(5-4)
Linia nr 1	II kwartał	6 136	18 408,00*	18 762,00	354,00
Kwota dopłaty do zwrotu					354,00

*Dopłata wynika z liczby przejechanych wozokilometrów (3 zł za 1 wozokilometr), a nie ze sfinansowanej maksymalnej wysokości kwoty deficytu (dopłata nie może wynieść więcej niż 90% kwoty deficytu).

Na podstawie powyższej tabeli, kontrolujący ustalili łączną wysokość dopłaty do zwrotu w kwocie 354,00 zł (dopłata pobrana w nadmiernej wysokości).

Zgodnie z § 4 ust. 8-9 umowy z wojewodą i art. 17 ust. 4-5 u.f.r.p.a., dopłatą pobraną w nadmiernej wysokości jest dopłata otrzymana w wysokości wyższej niż określona w umowie o dopłatę lub wyższej niż niezbędna na dofinansowanie danego zadania własnego organizatora w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, przy uwzględnieniu kwoty deficytu pojedynczych linii komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Zwrotowi podlega ta część dopłaty, która została pobrana w nadmiernej wysokości.

Zgodnie z zapisami umowy z wojewodą (§ 4 ust. 5 pkt 3) i u.f.r.p.a. (art. 17 ust. 1 pkt 3) dopłata pobrana w nadmiernej wysokości – podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, tj. od dnia odebrania Wystąpienia pokontrolnego przez jednostkę kontrolowaną.

Odsetki od dopłaty podlegającej zwrotowi nalicza się począwszy od dnia stwierdzenia pobrania dopłaty w nadmiernej wysokości (§ 4 ust. 10 pkt 2 umowy z wojewodą i art. 17 ust. 6 pkt 2 u.f.r.p.a.). Zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa odsetek od dopłaty nie

nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł.

Przyczyną pobrania dopłaty w nadmiernej wysokości jest wyliczenie pracy eksploatacyjnej w oparciu o błędną liczbę dni pracy na linii komunikacyjnej objętej dopłatą.

Osobami odpowiedzialnymi za wskazaną nieprawidłowość są: kierownik jednostki kontrolowanej, osoby realizujące zadanie oraz osoby nadzorujące realizację zadania.

(dowód: akta kontroli od str. 161)

Nieterminowy zwrot odsetek bankowych (lokata overnight) pozyskanych od środków dopłaty

Na podstawie przedstawionej dokumentacji kontrolujący ustalili, że Gmina pozyskała odsetki od środków dopłaty przekazanych przez wojewodę.

Z informacji przekazanej przez Jednostkę wynika, że odsetki zostały naliczone przez bank od środków dopłaty przekazanych przez wojewodę za III i IV kwartał 2023 r. Zgodnie z dokumentem „(...) środki przekazywane przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki wpływały na podstawowy rachunek bankowy Gminy (...) (nieoprocentowany). W dniach 23.10.2023 r. oraz 27.12.2023 r. środki zgromadzone na w/w rachunku bankowym zostały automatycznie zaangażowane w lokatę OVERNIGHT, co skutkowało uzyskaniem odsetek bankowych od środków. W dniu 23.10.2023 r. od kwoty 7 080,00 zł uzyskano 0,06 zł odsetek, a w dniu 27.12.2023 r. od kwoty 20 886,00 zł uzyskano 0,17 zł odsetek. Łącznie odsetki uzyskane od środków Funduszu w w/w okresie wyniosły 0,23 zł (...)”.

W § 4 ust. 1-2 umowy o dopłatę, Gmina zobowiązała się do wykorzystania ewentualnych odsetek od środków Funduszu, zgromadzonych na rachunku Organizatora i zwrotu niewykorzystanych środków finansowych, w tym odsetek na rachunek bankowy Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie do **15 stycznia 2024 r.**

Jednostka nie wykorzystwała i do dnia kontroli nie dokonała zwrotu pozyskanych odsetek w terminie wynikającym z umowy o dopłatę na rachunek Wojewody Zachodniopomorskiego.

Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta i Skarbnika Gminy Krzęcin „(...) Nieprzekazanie odsetek w terminie wymaganym umową Nr 27/IR/FRPA/2023 spowodowane było niedopatrzaniem ze strony Urzędu Gminy”.

W wyniku kontroli w dniu **10 września 2024 r.**, czyli **239 dni po terminie** wynikającym z umowy z wojewodą, Jednostka zwróciła na konto wojewody ustaloną kwotę odsetek w wysokości 0,23 zł.

Zgodnie z § 4 ust. 4 Umowy od kwot zwróconych po terminie nalicza się odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych. Odsetki na dzień zwrotu stanowiły kwotę 0,02 zł, w związku z tym zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹³ odsetek od dokonanych zwrotów nie nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł. Mając na uwadze zapis ustawy Gmina dokonała zwrotu we właściwej wysokości.

¹³ Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.

Skutkiem nieprawidłowości jest nieterminowe rozliczenie z Wojewodą Zachodniopomorskim pozyskanych dochodów.

Osobami odpowiedzialnymi za wskazaną nieprawidłowość są: kierownik jednostki oraz skarbnik gminy.

(dowód: akta kontroli str. 191-201, 271, 318-327)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień

Ad 2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej

Nieprawidłowy sposób rozliczania rekompensaty pomiędzy Organizatorem a Operatorem

Kontrolujący stwierdzili, że w ramach realizacji zadania, rozliczeń rekompensaty przy udziale środków Funduszu dokonywano na podstawie faktur wystawionych przez Operatora.

Wójt Gminy wyjaśnił, że „Podstawą rozliczeń pomiędzy Gminą Krzęcin a Operatorem były faktury VAT, ponieważ zostało to określone w umowie zawartej z Operatorem tj. w §7 ust. 7 pkt. 1). Dodatkowo informuję, iż Operator prowadzi działalność gospodarczą i jest zobowiązany do wystawiania faktur VAT”.

(dowód: akta kontroli od str. 40, 227-254)

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Infrastruktury z dnia 11 września 2019 r. (znak: DBI-3.070.25.2019) uzgodnionym z Ministerstwem Finansów oraz z zapisami działu II rozdziału 6 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, z uwagi na brak opodatkowania podatkiem od towarów i usług przekazywanej Operatorom rekompensaty, prawidłowe jest rozliczanie Organizatora z Operatorem poprzez noty obciążeniowe.

Rekompensata służy jedynie pokryciu deficytu, czyli straty powstałej w związku ze świadczeniem usług publicznych. Nie stanowi bezpośredniej dopłaty związanej z realizacją usług w ramach umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, gdyż nie wpływa wprost na wysokość ceny tych usług oferowanych przez Operatora.

(dowód: akta kontroli od str. 162)

Rozliczenie zadania na podstawie faktur stanowi w ocenie kontrolujących uchybienie formalne, którego przyczyną są niewłaściwe zapisy umowy z Operatorem. Skutkuje to powstaniem ryzyka błędnego rozliczenia zadania dofinansowanego środkami Funduszu.

Osobami odpowiedzialnymi za opisane uchybienie są osoby reprezentujące strony umowy zawartej z Operatorem oraz kontrasygnujący umowę skarbnik Gminy.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia

1. Wyjaśnienia Pana Bogdana Brzustowicza i Pani Joanny Witkowskiej z dnia 11 września 2024 r. ws. uzyskanych odsetek od lokaty overnight.
2. Wyjaśnienia Pana Bogdana Brzustowicza z dnia 28 marca 2024 r. ws. kontrolowanych zagadnień.
3. Wyjaśnienia Pani Honoraty Konieczka z dnia 14, 19 i 21 marca 2024 r. ws.:

	<ul style="list-style-type: none"> • braku aneksu do umowy z Operatorem, • niewypłacania rozsądnego zysku Operatorowi, • liczby dni, w których realizowano przewozy autobusowe, • sposobu sprawowania nadzoru nad Operatorem. <p>4. Wyjaśnienia Pana Janusza Suchorskiego ws. danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-28s.</p> <p>5. Wyjaśnienia Pani Justyny Kimlińskiej ws. przekazanych do ZGKiOŚ środków dopłaty.</p>
Ocena obszaru kontroli	<p>Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2023 r. ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.</p>
Wpis do książki kontroli	Nr 2
Zalecenia	<p>1. Dokonać zwrotu dopłaty pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 354,00 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, naliczonymi począwszy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, tj. dnia stwierdzenia okoliczności, o której mowa powyżej. Środki należy zwrócić w ciągu 15 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Dokonując zwrotu środków w tytule przelewu proszę o wskazanie, że następuje w związku z przeprowadzoną kontrolą.</p> <p>W przypadku realizacji zadania w przyszłości zalecam:</p> <p>2. Terminowo zwracać na konto Wojewody Zachodniopomorskiego pozyskane i niewykorzystane w trakcie realizacji zadania dochody, w tym odsetki bankowe od lokaty overnight.</p> <p>3. Prowadzić ewidencję księgową wydatków objętych dopłatą w sposób zgodny z zapisami umowy o dopłatę.</p> <p>4. W sprawozdaniach i załącznikach do sprawozdań wykazywać prawidłowe, zgodne z przedkładanymi przez Operatora dokumentami dane w zakresie wielkości pracy eksploatacyjnej oraz wkładu własnego.</p> <p>5. Prowadząc rozliczenia finansowe z Operatorami wypłacać rekompensatę na podstawie not księgowych.</p>
Pouczenia	<p>– O sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia, proszę</p>

	<p>powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwroty proszę kierować na właściwe rachunki bankowe Wojewody Zachodniopomorskiego, tj.: nr 41 1010 1599 0056 3013 9130 0000 – dla dopłaty, nr 41 1010 1599 0056 3013 9130 0000 – dla odsetek. - Opis dokonywanego przelewu powinien zawierać pełną klasyfikację budżetową, rok w którym uzyskano zwracaną dopłatę, wskazanie, że jest to zwrot dopłaty pobranej w nadmiernej wysokości (<i>dot. PwNW</i>), a także odniesienie do numeru pisma i daty wystąpienia pokontrolnego. - Odsetki należy naliczyć począwszy od dnia wskazanego w zaleceniu, tj. razem z odsetkami za ten dzień, a nie liczącymi dopiero od następnego dnia. - Odsetek od dopłaty nie nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł. [<i>Art. 54 §1 pkt 5) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.)</i>]. - Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
<p>PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ</p>	<p style="text-align: center;">z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p style="text-align: center;"><i>Bartosz Brożyński</i> I Wicewojewoda Zachodniopomorski</p> <p style="text-align: center;"><i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i></p>